

ODGOVOR HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI NA NAPAD PORTALA *TELEGRAM.HR*

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti smatra potrebnim odgovoriti na netočne tvrdnje o odnosu HAZU prema pandemiji koronavirusa i o pozivu Hrvatske akademije na osnivanje zaklada za financiranje obnove objekata javne namjene stradalih u potresu u Zagrebu 22. ožujka 2020. koje su navedene u tekstu objavljenom na internetskom portalu *Telegram.hr* 7. travnja 2020.

1. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti prva je u Hrvatskoj organizirala znanstveni simpozij posvećen koronavirusu pod nazivom *Novi koronavirus iz Kine – Biosigurnosna prijetnja i izazov za zdravstvene djelatnike*. Simpozij je održan 14. veljače 2020., 11 dana prije nego je u Hrvatskoj zabilježen prvi slučaj zaraze koronavirusom, te je izazvao veliku pozornost struke, javnosti i medija sublimirajući sve bitno i do tada aktualno o koronavirusu. To je bio prvi znanstveni skup u Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti koji je zbog velikog broja sudionika održan u dvije zgrade, u palači HAZU i u Knjižnici HAZU, uz video-prijenos. Tim je povodom, prije otvaranja simpozija, predsjednik HAZU akademik Velimir Neidhardt primio ministra zdravstva Vilija Beroša i predsjednicu organizacijskog odbora simpozija, članicu suradnicu HAZU prof. dr. sc. Alemku Markotić. Cjelovita video-snimka ovog simpozija dostupna je na internetskoj stranici Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

Nažalost, mediji tada nisu pokazivali dovoljan interes za opasnosti na koje je Hrvatska akademija pravovremeno ukazivala.

Također, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti je 17. ožujka 2020. objavila Izjavu o epidemiji koronavirusa u Republici Hrvatskoj u kojoj je među ostalim poslala važnu poruku građanima da ne obraćaju pozornost na neprovjerene javne objave i preporuke osoba koje nisu ovlašteni eksperti, već im preporučila da prate i slijede preporuke Ministarstva zdravstva i Nacionalnog stožera civilne zaštite koji su u svrhu borbe s epidemijom okupili naše vodeće mjerodavne stručnjake – epidemiologe, infektologe i ostale.

Napominjemo da je osnivač javnog zdravstva u Hrvatskoj i svijetu, akademik Andrija Štampar, bio 11. predsjednik Akademije, od 1947. do 1958.

2. Pozivajući zainteresirane da osnivaju zaklade radi prikupljanja sredstava potrebnih za financiranje obnove u potresu oštećenih sakralnih objekata, objekata kulturne baštine, bolnica, škola, fakulteta i drugih objekata javne namjene, Hrvatska akademija je zapravo predložila ono što je u svijetu prihvaćeno i što je kod nas bilo uobičajeno sve do bivše socijalističke Jugoslavije koja to više nije dopuštala, ukinuvši sve dotad postojeće zaklade i nacionalizirajući njihovu imovinu. Brojne građevine javne namjene i danas svjedoče tu

korisnu praksu iz naše prošlosti. Živimo u vrijeme kad se potiče ponovna afirmacija zaklada njihovim osnivanjem u općekorisne i dobrotvorne svrhe kao što je to uobičajeno u svim naprednim društvima.

Upućivanjem poziva javnosti Akademijina je namjera da osobe koje daju priloge za obnovu oštećenih dobara znaju za obnovu kojih će se objekata koristiti njihovi prilozi jer se to određuje svrhom zaklade. Uplatom u fondove države i teritorijalnih jedinica stvaraju se sredstva za obnovu oštećenih objekata, ali onaj tko ih daje ne zna za obnovu kojih će se objekata i kako koristiti, niti može na to utjecati. Davanjem priloga zakladi osnovanoj za obnovu točno određenog objekta ili objekata uplatilac sredstava zapravo određuje namjenu svoje uplate. Time to prilagođuje svojim afinitetima, primjerice pripadnici vjerskih zajednica daju priloge za financiranje obnove određenih sakralnih objekata, alumni fakulteta i sveučilišta za financiranje obnove točno određenih oštećenih fakultetskih i sveučilišnih objekata i slično.

Kako bi olakšala osnivanje zaklada, Hrvatska akademija je pripremila i učinila dostupnim svima ogleadne primjerke akta o osnivanju i statuta zaklade. Tako je postupila u skladu sa svojim poslanjem da potiče ostvarenje najviših društvenih vrijednosti. U tome, za razliku od smisla napisa na portalu *Telegram.hr*, ne vidi ništa loše, dapače to smatra društveno korisnim.

U Zagrebu, 16. travnja 2020.

HRVATSKA AKADEMIJA
ZNANOSTI I UMJETNOSTI